

«فرهیختگان» گوش شنوای قصه دراماتیک زندگی یک دانشجوی بورسیه شد

گفتند ما زاد هستی!

شدیدی به وجود آمد که قیمت ارز به شدت افزایش پیدا کرد. در پی این بودم که شرایط ر فراهم کنم، چون ۶ ماه فرصت داشتم تا معرفی نامه وزارت علوم را ارائه کنم. وزارت علوم به دلیل این بحران به برخی از دانشجویان اعلام کرد به خاطر بحران ارزی بهتر است در ایران ادامه تحصیل دهند، چون دولت بودجه لازم را ندارد و در بسیاری از رشته‌ها حتی اگر دانشجویان تاییدیه داشتند، از رفتن منع‌شان می کردند. «تنهاییان ادامه می‌افزاید: «من و یک نفر دیگر که اعلام نیاز دانشگاه صنعتی شاهرود را داشتیم و دانشگاه مربوطه برای اعزام را هم پیدا کرده بودیم، با بحران ارزی مواجه شدیم. این امر همزمان شدد با تولد فرزند اول من و مشکلات مالی و حاشیه‌های مختلفی که برای من ایجاد شد. بحران ارزی آنقدر سنگین بود که توصیه از وزارت علوم به ما شد که ما نامه بنویسیم و اعلام کنیم که به دلیل بحران ارزی از بورسیه انصراف می‌دهیم. در این روند چند اتفاق برای من و برخی از دانشجویان آماده به اعزام رخ داد که بعدا متهم شدیم به اینکه ماصلاحیت علمی نداشته‌ایم، که خیلی بی انصافی و تنگ‌نظری بود. بنده قبلا بدون حمایت وزارت علوم هم می توانستم برای ادامه تحصیل به خارج از ایران بروم؛ رایزنی‌هایی از طریق برخی از دوستان دانشگاهی انجام داده بودم که امکان نتیجه‌گیری از آن هم وجود داشت.»

🔴 **بحران رسانه‌ای بی‌اساس در زمینه بورسیه‌ها**

او به بحران رسانه‌ای در مورد بورسیه‌ها هم اشاره کرده و این طور ادامه می‌دهد: «در طول این سال‌ها به دلیل غرض‌ورزی‌های سیاسی کار بدون هیچ مستندی در معرض فعالیت رسانه‌ای قرار گرفت و وجهه علمی ما تخریب شد که گویی ما صلاحیت علمی لازم را ندارستیم که البته مراحل تایید علمی ما با رعایت تمام ضوابط و شاید خیلی سخت‌تر از امروز طی شده است. نکته جالب دیگر این است که بسیاری از کسانی که این ادعا را مطرح کردند، با همین سازوکار تایید شدند و بورس تحصیلی گرفتند. در دوره ما اتفاقا شرایطی چون شرط معدل داشتن مدرک کارشناسی ارشد را دانشگاه دولتی طراز اول با جدیت از دانشجویان خواسته می‌شد، اما امروز شاید این قوانین شکل‌های دیگری به خود گرفته باشد. این کار به این حجم از جنجال نیاز نداشت تا افراد دارای صلاحیت را تخریب کنند، به هرحال فشارها خیلی زیاد شد، من امتحان جامع را دادم و به من اعلام شد که تشخیص بر این است که باید دوباره امتحان جامع بدهی؛ یعنی به همین راحتی یک سال معطلی! و خیلی از مشکلاتی که قابل‌بیان نیست و این معطل شدن برای کسی که در شهر بزرگی چون مشهد زندگی می‌کند و شغل و حقوق و بیمه ندارد، خیلی وحشتناک است. من از همه این حقوق محروم بودم، چون تعهد تحصیلی داشتم؛ یک مسیر یک‌طرفه. از آن طرف هم هیچ هزینه‌ای پرداخت نمی‌شدند و مزایای یک دانشجوی دکتری مثل وام و سایر امکانات دانشگاه را هم نداشتیم؛ کسی که شغلی ندارد و به خاطر تعهد تحصیلی حتی حق ندارد بیمه داشته باشد! این مشکلات باز هم تا حدودی افت تحصیلی برای من ایجاد کرد که البته غیرقابل اجتناب بود. «او تاکید می‌کند: «با این حال دست از پژوهش‌های تخصصی نکشیدیم؛ در پروسه پژوهشی، دست دانشجو برای نشان دادن توانمندی‌هایش بازتر است، چون پژوهش کاملاً با آموزش متفاوت است و هرچه تلاش کند به صورت عینی نمود خواهد داشت.»

🔴 **فعالیت‌های پژوهشی، بدون حمایت مالی**

تنهاییان در ادامه به فعالیت‌های مهم پژوهشی خود اشاره کرده و می‌گوید: «من در طول فعالیت پژوهشی خود ترکیبات مهم ضدمیکروبی از شیر شتر را فراهم کردم و آن را به صورت نوترکیب در سلول‌های انسانی به تولید رساندم. این ترکیب خواص فوق‌العاده ضدمیکروبی و البته خواص ضدسرطانی هم دارد؛ این محصول را که اولین پژوهش من در تکنیک کشت سلول بود، تولید کردیم. به دلیل هزینه کشت سلول و محدودیت‌هایی که داشتم، همین ترکیب را با خلأقیت در فضای دیگری هم تولید کردم که هم مقرون به‌صرفه است و هم جنبه خوراکی پیدا می‌کند. «او به فعالیت دیگر پژوهشی خود هم اشاره کرده و می‌گوید: «در دومین اقدام خود، روی حشره‌ای مطالعه کردم که از آن برای مبارزه بیولوژیک استفاده می‌شود. نمونه سنتتیک این کار در دنیا تولید و پژوهش‌های زیادی هم درباره آن انجام شده و کشورهایی مثل ژاپن با همه قوانین سفت و سختی که دارند، سراغ این تکنولوژی افتاده‌اند. به این نتیجه رسیدم که این ترکیب را به صورت خاصی با یک فرآیند خاص تولید کنیم، آن هم به روش ترش‌خی که همواره هزینه کمتری داشته باشد. بنده حمایت مالی نداشتیم، ولی چون عاشق پژوهش بوده و هستم، با کمترین هزینه این مهم را پیگیری کردم.»

اوضافه می‌کند: «در پژوهش دیگری هم از نوعی زنبور در راستای یک ترکیب استفاده کردم. همچنین در زمینه خون انسان هم فعالیت خاصی انجام دادم که البته همه این اقدامات پشتوانه علمی کاملاً استاندارد ی دارد. این نکته را هم اضافه کنم که در برخی تحقیقات این امکان به وجود می‌آید که حتی از برخی از این ترکیبات به‌عنوان جایگزین مهمی برای مواد نگهدارنده مصنوعی که در مواد غذایی استفاده می‌شود هم استفاد کرد، این است که همه این تحقیقات و ترکیبات، حساب‌شده و براساس مبنای علمی و نیازهای روز انجام پذیرفته است. این اقدامات پژوهشی باعث شد با گروه‌های دیگری چون میکروبیولوژی و صنایع غذایی هم همکاری‌های علمی داشته باشیم و این موفقیت‌های پژوهشی مهم را به دست آورم. این نکته هم مهم است که همه این پژوهش‌ها در راستای اقتصاد، آینده و چشم‌اندازهای کشور انجام شده و هر قسمت

از این فعالیت‌ها واقعا توانایی نوشتن یک پایان نامه را هم دارد.» او ادامه می‌دهد: «در همین اثنا من دوباره امتحان جامع دادم و با نمره بالا قبول شدم و در عین حال پژوهش هم می‌کردم که فرزند دوم هم به دنیا آمد و البته خیلی انگیزه‌بخش هم بود. در همه این مراحل با تمام وجود عنایت علی‌بن موسی‌الرضا(ع) همراه من بود و اگر نبود، قطعاً با فشاری که آقایان به من وارد کردند، محال بود بتوانم کاری انجام دهم. البته در اثر همین فشار‌ها با کمک اهل بیت (علیهم‌السلام) کارنامه پژوهشی موقفی داشتم و تاکنون هشت مقاله آی‌اس‌آی با امتیاز بالا در ژورنال‌های آمریکا، آلمان، هلند و... چاپ کرده‌ام. در داخل هم چندین مقاله درجه بالای آی‌اس‌آی داشتم که به‌خصوص در حوزه نانو، از جایگاه مهم علمی برخوردار است که تحت‌نظر دکتر شهریار ی دانشگاه مشهد انجام شده است. هرچیزی که روی آن دست گذاشتم، تا به نتیجه نرسیده بود، اعلام نکردم. الان هم کارهای جدیدی در دست دارم که باید به نتیجه برسد تا آنها را اعلام کنم. این پژوهش‌ها در خیلی از دانشگاه‌ها مطرح شده و مورد مطالعه قرار گرفته است تا در آینده نزدیک تجاری‌سازی شود. گروه علمی ما نیز اکنون در حوزه دندانپزشکی به موفقیت‌های علمی در حوزه ضدمیکروبی دست پیدا کرده که البته کل این اقدامات چشم‌انداز چندده‌ساله هم داشته است.»

🔴 **ادامه ماجرا**

من به دلیل بحران ارزی لغو بورسیه‌شدم و حاشیه‌های زیادی را در حوزه مالی برای من ایجاد کردند، اما دوره دکتری را در دانشگاه مشهد ادامه دادم. اگر این فشارها نبود، قطعاً خیلی از پژوهش‌های من تبدیل به محصول هم می‌شد. من درسم را ادامه دادم و تعداد مقالات و پژوهش‌های من در سطحی بود که استادان امر با نگاه دقیق علمی این اقدامات را رصد می‌کردند و این فعالیت‌ها مورد تایید آنها بود. در خلال این اقدامات یک ترکیب ضدسرطانی را هم که حاصل تلاش من در این سال‌هاست، ثبت کردم و بیش از ۱۰ طرح پژوهشی مصوب دارم که همگی در جای خود مورد توجه هستند.»

🔴 **آقایان مسئول خودشان بورسیه‌اند**

تنهاییان از وزارت علوم خیلی دلخور است و از کم‌توجهی آنها و مشکلاتی که برای او به وجود آورده‌اند، شکایت دارد. او در این باره می‌گوید: «افرادی که با من و امثال من این برخورد را در وزارت علوم کردند، اصولی‌ترین ابعاد انسانی را زیر پا گذاشتند و من بدون واهمه این را می‌گویم؛ به فرض محال که از ۳۰۰۰ بورسیه، ۲۹۰۰ نفر بدون شایستگی بودند، که قطعاً این‌طور نبوده و دروغ است، چرا باید به فرض محال ۱۰۰ نفری که شایستگی داشته‌اند، زیر تیغ بروند؟ نکته دیگر من این است که خود آقایان با همین سازوکار بورسیه شدند و بازگشتند و جذب شدند و بر کرسی مدیریت کشور نشستند. چرا وقتی خودشان از این امتیازات بهره می‌بردن، این کار را خلاف قانون و عدالت نمی‌دانستند؟ به فرض محال، تشخیص بر نبود صلاحیت اکثریت و ترجیح بر رعایت عدالت است و این کار باید قربانی داشته باشد. این هم صحیح نیست و اکثر افراد دارای صلاحیت بودند، آیا لازم بود هم روند تحصیل افراد را مختل و هم شخصیت انسانی و اجتماعی افراد را لگدمال کنید؟ بدون هیچ محکمه و دادگاه و قانونی، به صورت کلی در رسانه اعلام‌شود که این بورسیه‌ها غیرقانونی بوده و اسامی افراد علنی‌شود؛ بدون اینکه کسی از روند ضوابط اجراشده برای این افراد باخبر باشد. به این مساله توجه کنید که ما تحت چه فشار اجتماعی و حتی خانوادگی قرار گرفته‌ایم! افرادی که این کار را کردند، به‌جرم انجام‌نده‌ما را محکوم کردند، درحالی که وکیل مدافعی نداشتیم و همه کار‌ها تحت تاثیر فعالیت‌های سیاسی آقایان قرار گرفت و حتی خانواده‌های ما هم از حرف و سخن مردم تحت فشار قرار گرفتند و این واقعا کار منصفانه‌ای نبوده است.»

🔴 **هیچ وقت از ایران نمی‌روم**

تنهاییان به‌رغم همه این مشکلات تمایلی برای ترک کشور ندارد. او در این باره می‌گوید: «شرایط خانوادگی و روحی من و البته علاقه وافر من به پژوهش در کشور، مانع از این بوده که از ایران بروم. درآمد مختصر من از پژوهش تا امروز مرا با همه سختی‌ها پیش برده، بنابراین توانایی در امثال من موجود بوده‌هست و من با تمام‌توان در حال فعالیت

هستم. البته تلاش کردم به‌رغم همه محدودیت‌ها از کار مجدانه علمی خودم دست برندارم و دنبال سهم کردن و استفاده از مقالات ضربدیری و برخی دیگر از شگردها برای پیشرفت نبودم، حتی در بسیاری موارد به نام استادان کار کردم و آنها طرح‌های مرا به نام خودشان ارائه کرده‌اند، چون محدودیت مالی داشتم، دانش خودم را به نام دیگران ارائه کردم و خیلی از اینها به محصول هم تبدیل شده‌اند. افتخار می‌کنم دانش من در هرحال به محصول تبدیل شده و صرفاً نوشته‌ای روی کاغذ نیست.»

🔴 **تعهداتی که بدون اجرا مانده است**

این پژوهشگر فعال کشور در ادامه گفت‌وگو با «فرهیختگان»، از عملی نشدن تعهدات وزارت علوم و دانشگاه خود می‌گوید و ادامه می‌دهد: «در تابستان تحصیل من تمام شده و وزارت علوم هزینه دانشگاه مشهد را هم پرداخت نکرده و من با اینکه تحصیل به صورت کامل پایان یافته، نمی‌توانم مدرک را دریافت کنم. یک‌بار گفتند سن تان قانونی نیست و یک‌بار هم گفتند معدل تان کم است. من نه سن و نه معدل مشکلی داشتم و نه اینکه در مصاحبه‌ها رد شده بودم، رساله‌ام هم که آماده بود. بعد از همه اینها، مطرح شد که شغل غیرمرتبط و همزمان با تحصیل داری! درحالی که واقع امر این بود که من شغل همزمان با تحصیل و البته هیچ درآمد قابل‌توجهی هم نداشتم، حضور من هم در دانشگاه خیلی زیاد بود که در سیستم الکترونیکی حضور و غیاب قابل‌رویت است، پس غیبت هم نداشتم، شبیه کردند که چطور زندگی خود را می‌گذرانید؟ دقیقاً با همین عبارت، من پاسخ دادم کسی که شاغل است، باید سابقه بیمه داشته باشد، من سابقه بیمه ندارم. درتجربه بیمه سلامت خودم را ارائه کردم! این بیمه برای افرادی است که شغل و بیمه تامین اجتماعی ندارند، چندماه قبل از اینکه به کلاس هم بروم، بیمه نداشتم و خانواده من هم بی‌پهره از بیمه بودند و از کمترین خدمات بهداشتی و درمانی برخوردار! «او اضافه می‌کند: «بعد از اینکه ادعای بنده اثبات شد که شغل همزمان نداشتم، پذیرفته شد که مستندی در این زمینه وجود ندارد و تحصیل با ممانع اعلام‌شدد، اما تا همین امروز هزینه‌های دانشگاه را پرداخت نکرده‌اند و بعد از این همه سال مشکلات، این مسائل ادامه دارد. همین الان را در نظر بگیرید که زندگی در شهری مثل مشهد چقدر برای افرادی مثل ما مشکل و طاقت‌فرواست. هنوز هم این آزار و اذیت دانشگاه ادامه دارد و مدرک تحصیلی من هم ارائه نشده است. از دانشگاه صنعتی شاهرود پذیرش داشتم و به وزارت علوم هم اعلام شده بود و حکم هم داده بودند. همه شرایط قانونی من فراهم است، اما وزارت علوم به تعهدات خود عمل نمی‌کند. پس هم از دریافت مدرک تحصیلی و هم از حقوق اولیه خودم محروم شده‌ام. تا امروز هیچ پولی هم اعم از وام و کمک هزینه‌های تحصیلی دریافت نکرده‌ام و هیچ پولی هم برای ما واریز نشده است (همان مبلغ ۷۰۰ هزار تومان در ماه که به دانشجویان دکتری می‌دهند). وقتی باز پیگیری کردم، در مکاتبه اعلام کردند سازاد نیرو داریم. حتی بعد از این برخورد، فراخوان دادند و اعلام کردند دفر عضو هیات علمی می‌خواهیم.» او ادامه می‌دهد: «الان دوباره به دانشگاه صنعتی شاهرود مراجعه کرده‌ام و دانشگاه هم باید به تعهدات خود عمل کند. باز گفتند مازاد نیرو داریم. من اعلام کردم خودتان در گذشته در فراخوان، جذب دو عضو هیات علمی را اعلام کرده‌اید، باز جواب دادند تشخیص ما بر این بوده که به این شکل عمل شود.»

🔴 **ادعاهای من مستند است**

تنهاییان در پایان می‌گوید: «من به همه تعهدات خودم پایبند هستم. مستند همه این ادعاها، از جمله حکم دانشگاه و اعلام مازاد نیرو و اعلام نیاز دانشگاه و... را هم دارم. دانشگاه صنعتی شاهرود در حالی که عضو هیات علمی بیوتکنولوژی کشاورزی می‌خواهد، کسی را جذب کرده که رشته‌اش ژنتیک و اصلاح نباتی است. این افراد هم حتما توانمندی علمی دارند و انسان‌های فرهیخته‌ای هستند، اما بین کسی که یک ثبت اختراع دارد یا بنده که هشت مقاله ICR، دو مقاله IST و بیش از ۱۰ کار پژوهشی ثبت‌شده دارم، فرق وجود دارد. اینها هم محترمنه، ولی این جذب‌ها به بیوتکنولوژی نزدیک نبوده است. متأسفانه دانشگاه شاهرود هم از پیگیری کار بنده سر‌با می‌زند و وزارت علوم هنوز در پروسه تسویه حساب من به درستی اقدام نمی‌کند و افراد مختلف در نوبت پرداخت بدهی‌های وزارتخانه باقی مانده‌اند.»

عکس نوشت

امضای تفاهنامه همکاری سازمان پدافند غیرعامل با واحد تهران شمال |عکس: وحید سربابی

دانستنی‌های دانشجویی

چگونه مدرک تحصیلی را ارزشیابی کنیم؟

فرهیختگان ارزشیابی مدرک تحصیلی همیشه یکی از دغدغه‌های دانشجویانی است که در دانشگاه‌های خارج از کشور تحصیل می‌کنند؛ موضوعی که به‌ویژه دانشجویان وزارت بهداشتی را درگیر می‌کند، چرا که این وزارتخانه برخی از دانشگاه‌های خارجی را قبول ندارد و به همین دلیل شاید برای بسیاری از دانشجویانی که در این دانشگاه‌ها تحصیل می‌کنند، این سوال ایجاد شود که آیا امکان ارزشیابی مدرک تحصیلی‌شان برای بازگشت به کشور وجود دارد یا خیر؟ که در جواب به این سوال باید بگوییم بله؛ این امکان وجود دارد، اما باید مراحل مختلفی را برای آن طی کنند که در ادامه می‌خوانید:

دانشجویان در صورتی که بتوانند یکی از شروط در نظر گرفته‌شده برای ارزشیابی مدرک‌شان را اجرا کنند، امکان بازگشت به کشور را خواهند داشت. در حقیقت دانشجویان باید یاد درآزمون‌های معتبر بین‌المللی که در آیین‌نامه ارزشیابی مدارک ذکر شده‌اند، شرکت و نمره قبولی را کسب کنند یا مجوز کار از کشورهایی که دارای دانشگاه‌های مورد تایید وزارت بهداشت هستند را ارائه دهند؛ البته دارا بودن مدرکی بالاتر از دانشگاه‌های مورد تایید وزارت بهداشت نیز یکی دیگر از راه‌های ممکن برای ارزشیابی مدرک محسوب می‌شود.

دانشجویان باید به این مساله نیز توجه داشته باشند که معدل دوران تحصیل در رشته پزشکی و دندانپزشکی و داروسازی و... هم در این زمینه تاثیرگذار است و آنها می‌توانند از این مولفه برای ارزشیابی مدرک خود بهره بگیرند.